

5. Кримінальний кодекс Республіки Польща [Електронний ресурс] – [Режим доступу]: <http://law.edu.ru/norm/norm.asp?normID=1246817>
6. Уголовное право зарубежных стран / И.А. Юрченко; Согласно редакции А.С. Рубцовой. – К.: ООО «Просвет», 2014.
7. Рощина І.О., Гуменюк К.В. Підстави кваліфікації умисного вбивства як такого, що вчинене з особливою жорстокістю [Електронний ресурс] – [Режим доступу]:[file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B0/Downloads/Npnau_2014_1_31%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/%D0%9E%D0%BA%D1%81%D0%B0%D0%BD%D0%B0/Downloads/Npnau_2014_1_31%20(1).pdf)
8. Павленко Т.А. Визначення поняття «вбивство» у доктрині кримінального права та на законодавчому рівні [Електронний ресурс] – [Режим доступу]: http://www.pap.in.ua/1_2015/79.pdf
9. Шаргородский М.Д. Преступления против жизни и здоровья. – М.: Юрид. изд-во Министерства юстиции СССР, 1948. – С. 194-195.
10. Красиков А.Н. Ответственность за убийство по российскому уголовному праву / А.Н. Красиков. – Саратов : Изд-во Саратовск. ун-та, 1999. – 123 с.

Москаленко М.Е., студент

Науковий керівник: Шиян А.Г.,

доцент кафедри кримінально-правових дисциплін

юридичного факультету

(Дніпропетровський державний університет

внутрішніх справ)

ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИВАТНИХ ДЕТЕКТИВІВ В УКРАЇНІ ПОТРЕБУЄ ЛЕГАЛІЗАЦІЇ

З переходом України до ринкових відносин, посилення конкурентної боротьби, насамперед в умовах фінансової кризи, однією з важливих проблем для вітчизняного бізнесу стало не тільки питання охорони майна громадян, супровід та захист їхнього бізнесу, а й надання послуг щодо захисту їхніх законних прав та інтересів, особистого життя. На жаль, це пов'язано з тим, що

значна кількість осіб проявляють зневагу як до законодавчих вимог, так і до прав і свобод людини. В таких умовах залишатися у безпеці і під захистом держави та закону простій людині практично не можливо.

У зв'язку з цим особливого значення набувають питання правого забезпечення детективної діяльності, яка є складовою системи недержавної безпеки в країні.

Слід зазначити, що в нас ця сфера послуг відносно нова. На Заході і в інших розвинених країнах вона існує досить давно, приватні детективи цілком успішно виконують свої функції. Вони мають багатий досвід у цій сфері й у них є чому повчитися як в питаннях змісту діяльності, так і її правового регулювання. На жаль, при цьому приходиться констатувати: не дивлячись на те, що в Україні приватна детективна діяльність застосовується давно, вона до цього часу не знайшла свого нормативно-правового закріплення.

Перш ніж розглянути проблеми легалізації приватної детективної діяльності в Україні, необхідно зрозуміти, що ж вона собою являє.

Більшість правників, які звертають увагу на цей вид діяльності, зазначають, що приватна детективна діяльність – це діяльність, спрямована на надання на оплатній договірній основі фізичним та юридичним особам підприємствами послуг із захисту життя і здоров'я громадян, охорони майна власників, пошуку безвісти зниклих осіб та ін. Цілі здійснення даної діяльності роблять її схожою з правоохоронною діяльністю, проте на відміну від останньої приватна детективна діяльність носить підприємницький характер, оскільки здійснюється не в силу встановлених законом обов'язків, а на комерційній основі і є платною. Здійснення цієї діяльності допускається лише при отриманні в установленому законом порядку від органів внутрішніх справ ліцензії на право займатися приватною детективною діяльністю і проходженні державної реєстрації. На осіб, які здійснюють приватну детективну діяльність, статус працівників правоохоронних органів не поширюється.

Як вже зазначалося вище, в Україні цей вид діяльності взагалі не регламентований чинним законодавством, що не сприяє розвитку зазначеної

діяльності і призводить до різноманітних зловживань при її здійсненні. І це при тому, що з часу набуття Україною незалежності народними депутатами було внесено і зареєстровано у Верховній Раді близько 10 законопроектів щодо приватної детективної діяльності. На жаль, останній з них, а саме проект Закону України «Про приватну детективну (розшукову) діяльність», ухвалений Верховною Радою України 13 квітня 2017 року, був заветований Президентом України. Хоча багато правників відзначали, що цей законопроект увібрав у себе всі позитивні положення низки подібних законодавчих актів країн ближнього та дальнього зарубіжжя.

Згідно з цим законопроектом, таким видом діяльності можуть займатися не тільки фізичні, а й юридичні особи. Суб'єкти приватної детективної діяльності мають право вести пошук і збір даних лише в межах, не заборонених законом, з обов'язковим дотриманням обмежень, передбачених ст. 32 Конституції України. Суб'єкти приватної детективної діяльності можуть надавати й інші детективні послуги, якщо вони не суперечать вимогам чинного законодавства України.

Виходячи з викладеного, можна зазначити, що приватна детективна діяльність в Україні є не досить легітимною, оскільки не врегульована законодавчими актами. Схоже, правоохоронні органи бояться втратити монополію на діяльність з розкриття злочинів, що і гальмує ухвалення відповідного закону. Але недостатня ефективність роботи поліції або ж недовіра до неї призводить до того, що навіть відсутність закону не стримує попиту на послуги приватних детективів. І це притому, що ці послуги коштують недешево. Найчастіше українців цікавлять проблеми незаконного привласнення квартир, крадіжки майна, а також збір інформації, пов'язаної з бізнесом та особистим життям. Тому детективні бюро створюються, функціонують і розвиваються досить швидко (за деякими даними, тільки в одному Києві їх налічується близько двох десятків).

Законодавча неврегульованість приватної детективної діяльності – одна із найголовніших проблем приватних детективів. Вона, в свою чергу, породжує

безліч проблем як для самих приватних детективів (відсутність чітких критеріїв для визначення якості підготовки приватних детективів, неможливість виконувати на належному рівні свої функції і завдання), так і для людей, оскільки неврегульованою залишається оплата послуг приватних детективів, внаслідок чого люди змушені платити досить значні грошові кошти за надані послуги.

Все це свідчить про те, що при правильній організації державного управління в сфері приватної детективної діяльності держава може отримати серйозну підтримку з боку недержавних структур в справі забезпечення безпеки.

Виходячи з викладеного, є всі підстави стверджувати, що прийняття законопроекту «Про приватну детективну (розшукову) діяльність» дозволить суттєво наблизити національне законодавство, що регулює питання безпеки приватного підприємництва, до відповідних європейських та світових стандартів, надасть можливість в правовому полі здійснювати приватну детективну діяльність на території України, взаємодіяти з правоохоронними органами та іноземними партнерами. Але для цього потрібно, щоб основні принципи державної підтримки у вирішенні проблем безпеки приватного підприємництва були ретельно доопрацьовані і закріплені у прийнятому законі. Тільки тоді цей закон дозволить легалізувати приватну детективну діяльність і вивести її з тіні, поставивши під належний контроль держави.